

Na kvalitu ovzduší v Kraji Vysočina mají vliv lokální topeniště

4.10.2023 - | Centrum dopravního výzkumu

Dokazuje to srovnání výsledků detailního měření koncentrací polycyklických aromatických uhlovodíků včetně karcinogenního Benzo[a]pyrenu v zimních a letních měsících 2021-2023, které na 60 lokalitách Kraje Vysočina provedlo Centrum dopravního výzkumu.

Měření odborníci z této výzkumné instituce prováděli díky projektu podporovaného z výzvy 2A „Tromso“ z programu „Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu“ financovaného z Norských fondů. Pro obce a kraj to znamenalo jedinečnou příležitost, jak bezplatně zjistit, co jejich občané v obcích dýchají.

Srovnání ukazuje na výrazné zhoršení ovzduší v zimních měsících. *„To ukazuje na **významný vliv lokálních topenišť** na kvalitu ovzduší na sledovaných lokalitách. Současně ze 60 sledovaných lokalit jsme na 14 z nich zjistili zvýšené koncentrace Benzo(a)pyrenu nad přípustnou hodnotou imisního limitu $1 \text{ ng} \cdot \text{m}^{-3}$ “,* vysvětluje Radek Vít z Centra dopravního výzkumu.

V zimě 2023 byly naměřeny v průměru nižší koncentrace Benzo[a]pyrenu než v zimě 2022, což bylo patrně způsobeno nižší intenzitou vytápění vzhledem k vyšším venkovním teplotám. I přesto došlo meziročně ve srovnání zimních období v letech 2022-2023 ke zvýšení koncentrací této látky na 19 lokalitách Kraje Vysočina.

Ty představují různorodou směs organických a anorganických částic kapalného a pevného skupenství, různé velikosti, složení a původu.

Koncentrace aerosolových částic frakce PM_{10} byly podle očekávání vyšší v zimních měsících na většině lokalit. Hodnota denního imisního limitu PM_{10} byla překročena za celé sledované období na území kraje Vysočina 17krát, konkrétně v zimě 2022 14krát, v létě 2022 1krát a v zimě 2023 2krát. V zimě 2023 byly naměřeny v průměru nižší koncentrace PM_{10} než v zimě 2022. Přesto ale došlo ke zvýšení koncentrací PM_{10} na 22 lokalitách v zimě v roce 2023 v porovnání se zimou předchozí.

Občané se o nich mohou dozvědět na webových stránkách monitoringpau.cz na interaktivní mapě výsledků.

Ten bude obsahovat sadu opatření ke snížení zmíněných nebezpečných látek v ovzduší. Připravili ho odborníci z firma Bucek s. r. o. V dokumentu se zaměří na domácí vytápění, průmysl, energetiku, zemědělství a také dopravu.

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.

Mgr. Roman Ličbinský, Ph.D., ředitel Divize udržitelné dopravy a dopravních staveb
roman.licbinsky@cdv.cz

Bucek s. r. o.

Jakub Bucek, jednatel firmy
jakub.bucek@buceksro.cz

Kontakt pro novináře:

Šárka Želinská, vedoucí oddělení marketingu, tel. 778 737 336, e-mail: sarka.zelinska@cdv.cz

Jednou z nejproblematictějších znečišťujících látek v našem ovzduší je benzo[a]pyren, který je prokázaný lidský karcinogen. Benzo[a]pyren patří do skupiny polycyklických aromatických uhlovodíků, které obecně mají závažné dopady na zdraví člověka. Jeho koncentrace na mnoha měřicích stanicích imisního monitoringu v České republice překračují imisní limit daný zákonem č. 201/2012 Sb.

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., pracuje na projektu **Detailní monitoring polycyklických aromatických uhlovodíků v návaznosti na zpřesnění Plánu zlepšení kvality ovzduší zóny Jihovýchod CZ06Z 2020+ (PAUPZKO) podporovaného z výzvy 2A „Tromso“** z programu „Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu“ financovaného z Norských fondů. Řešení projektu probíhá od května 2021 do dubna 2024. Na jeho plnění se podílí i odborníci z firmy Bucek, s. r. o. a ENVItech Bohemia s. r. o. www.monitoringpau.cz

<https://www.cdv.cz/tisk/na-kvalitu-ovzdusi-v-kraji-vysocina-maji-vliv-lokalni-topeniste>